

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **M. W.,** zastoupena JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem se sídlem v Praze 1, Bolzanova 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje,** se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, zastoupen Mgr. Drahomírou Kouteckou, advokátkou se sídlem nám. Míru 336, Litvínov, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 12. 2010, č. j. 15 Ca 170/2009 - 71,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náklady řízení o kasační stížnosti částkou 2400 Kč, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jejího zástupce JUDr. Milana Hulíka.

Odůvodnění:

Průběh řízení

[1] Krajský úřad Ústeckého kraje (dále „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 12. 10. 2009, č. j. 108/UPS/2009-15, podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. (dálen jen „správní řád“) zamítl výrokem II. odvolání žalobkyně proti územnímu rozhodnutí Magistrátu města Děčín, stavebního úřadu, ze dne 19. 1. 2009, sp. zn. OSU /124127/2008/Ub, kterým bylo společnosti Nord Bohemia Golf s.r.o. vydáno rozhodnutí o umístění stavby „Ubytovací kapacita se zařízením pro sport a relaxaci, inženýrské sítě, zemní vrtaný kolektor, přeložka

vedení NN“ na blíže specifikovaných pozemcích v katastrálním území Janov u Hřenska, a toto rozhodnutí potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále „krajský soud“) správní žalobou, ve které vytkla rozhodnutí věcné vady, nesprávné právní posouzení podmínek pro vydání územního rozhodnutí a nedostatečné vypořádání svých námitek, jimiž odůvodnila odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu města Děčín („správní orgán 1. stupně). Pokud jde o námitky, jednalo se konkrétně o vliv stavby na kapacitu parkování, na současné místní komunikace, narušení řádné funkce čistírny odpadních vod, nesprávné zjištění podmínek znalcem pro projekt vsakování vod a ohrožení živočišného druhu chřástala polního.

[3] Při jednání dne 15. 12. 2010 žalobkyně námitky ještě upřesnila odkazem na to, že žalovaný se dostatečně nezabýval skutečností, že pozemky, které mají být zastavěny, spadají do třetí zóny CHKO Labské pískovce, která je součástí ptačí oblasti Labské pískovce. Žalovaný nevypořádal ani další namítané negativní vlivy stavby, jako jsou imise, zničení výhledů, prašnost, odvoz odpadků, vibrace, teplo, škodlivé exhalace, zápach, znečišťování vod či zastínění.

Rozsudek krajského soudu

[4] Krajský soud rozsudkem ze dne 15. 12. 2010 zrušil napadené rozhodnutí žalovaného ve výroku II. pro vady řízení, ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel z úvahy, že práv žalobkyně se přímo dotýká pouze její námitka nedostatečně řešeného zasakování dešťových vod, neboť její pozemek těsně sousedí s pozemkem, kde má být umístěna zamýšlená stavba a hrozí nebezpečí, že při nesprávném zasakování dešťových vod dojde také k podmáčení pozemku žalobkyně a k narušení jejího vlastnického práva. Krajský soud se nezabýval těmi námitkami žalobkyně, které přednesla v průběhu jednání dne 15. 12. 2010, *„neboť se jednalo o rozšíření námitek až po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty“*. Krajský soud nepřihlédl ani k ostatním námitkám, *„neboť z žaloby ani ze správního spisu nevyplývá porušení subjektivních práv žalobkyně, vyplývajících z konkrétního právního předpisu. Žalobkyně se de facto dovolává ochrany veřejného zájmu, k čemuž není oprávněna.“*

[5] Krajský soud se ztotožnil s tvrzením žalobkyně, že žalovaný se dostatečně nevypořádal s jejími námitkami vůči nesprávnému závěru o dostatečnosti navrženého odvádění dešťových vod pozemku, kde má být zamýšlená stavba vybudována. Jedná se o předpoklad dostatečnosti projektovaných jímek, vycházející z hydrogeologického posudku RNDr. Petra Slámy. Krajský soud přisvědčil názoru, že u tohoto posudku nelze zjistit, zda vychází z geologického průzkumu konkrétního území, nebo pouze z údajů odborné literatury. Žalobkyně tvrdí, že provedením průzkumu přímo v místě stavby, například geologickými vrty, by bylo zjištěno, že skalní podloží neposkytuje dostatečný prostor pro kapacitu vsakovacích jam a hrozí tak například ohrožení podmáčením okolních pozemků, a to včetně pozemku žalobkyně. Existence takového rizika ovšem podmínku rozhodnutí o umístění staveb, že likvidací (odváděním) dešťové vody nesmí dojít k podmáčení pozemků jiných vlastníků, rozhodně nesplňuje.

[6] Podklady pro zodpovědný závěr o důvodnosti vznesené námitky znalecký posudek znalce RNDr. Petra Slámy neposkytuje. Z jeho odůvodnění nevyplývá, zda a jaký průzkum byl na pozemcích proveden, zda tvrzení o geologickém profilu podloží dotčené parcely vychází ze skutečnosti nebo jen z převzatých všeobecných údajů. Krajský soud zdůraznil, že za popsaných okolností není rozhodnutí o umístění stavby v souladu zejména s § 68 odst. 3 správního řádu, neboť neuvádí, jak se správní orgán vypořádal s námitkami žalobkyně. Jestliže tyto námitky neakceptoval, měl zdůvodnit proč a na základě jakých skutečností dospěl k takovému závěru. Odkaz na zmíněný posudek není v daném směru dostatečný, neboť skutečně z něj nevyplývá, zda znalec vycházel z konkrétní znalosti dotčeného pozemku nebo pouze z obecných informací získaných z literatury. Žalobkyně tedy právem poukazuje na to, že namítaná hrozba podmáčení jejího pozemku v důsledku předmětné stavby nebyla vyvrácena a není vyloučené, že navrhované stavební řešení bude nedostatečné.

Kasační stížnost

[7] Rozsudek krajského soudu napadl žalovaný včasnou kasační stížností pro důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Námitku nezákonnosti napadeného rozsudku v důsledku nesprávného posouzení právní otázky soudem vztáhl žalovaný k závěru soudu, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění, neboť správní orgán se nevypořádal s námitkou žalobkyně, že její pozemek je ohrožen podmáčením v důsledku nedostatečného řešení odvodu dešťové vody na pozemku, kde má být zamýšlená stavba umístěna. To žalovaný popírá.

[8] Žalovaný poukazuje na to, že odvod dešťové vody ze střechy stavby, která je umístěna při hranici pozemku žalobkyně, byl navržen s ohledem na požadavek vodoprávního úřadu v jeho stanovisku ze dne 19. 8. 2008, kde je zakotvena stavebníkovi povinnost odvádět dešťové vody z objektu na terén a v místě je vsakovat. Jedná se o řešení vyplývající z vyhodnocení místa stavby jako území ohroženého nedostatkem podzemních vod. Tyto skutečnosti byly žalobkyni objasněny již v průběhu zjišťovacího řízení.

[9] Žalovaný odmítá tvrzení, že se dostatečně nevěnoval námitkám žalobkyně. Zdůrazňuje, že k námitkám žalobkyně se vyjádřil právě odkazem na znalecký posudek znalce RNDr. Petra Slámy, který konstatoval a zdůvodnil, že k podmáčení sousedních pozemků nedojde. V té souvislosti žalovaný dodává, že žalobkyně pro svá tvrzení neuvedla nikdy žádný důkaz ani vlastní či jí známou zkušenost třetí osoby získanou stavební činností v blízkém okolí předmětné stavby. Žalovaný proto neměl důvod o správnosti posudku pochybovat; odkazem na jeho závěry proto dostatečně vyvrátil tvrzení žalobkyně a tudíž výhrada nedostatečného vypořádání její námitky v odůvodnění rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu) v daném případ neobstojí.

Vyjádření ke kasační stížnosti

[10] Ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázala žalobkyně nejprve na rozpor mezi tvrzením znalce (RNDr. Sláma) a skutečností, pokud jde o mocnost vsakovací vrstvy na dotčeném území. Zatímco znalec uvádí výskyt rostlého pískovce (nepropustná vrstva) v hloubce 4 m, ve skutečnosti se jedná o cca 40 – 50 cm. Tuto skutečnost by právě odhalil konkrétní geologický průzkum pozemku. Dále se žalobkyně ohrazuje proti tvrzení, že nikdy neuvedla

žádný důkaz nebo zkušenost třetí osoby pro svá tvrzení o riziku podmáčení vlastního pozemku. Žalobkyně tvrdí, že takové důkazy předložila u jednání krajského soudu a také v průběhu správního řízení a na rizika upozorňovalo také občanské sdružení Vzdušné lázně. Žalobkyně poukázala také na to, že sám stavebník měl v daném směru obavy, když obhajoval umístění vsakovacích studní při okraji pozemku obavou *„že umístěním vsaku uprostřed jejich pozemku by docházelo k jeho podmáčení"*. Konkrétní poznatky k dané problematice žalobkyně získala z prací na výkopech na pozemku č. p. 361, přímo sousedícím s jejím pozemkem. Nakonec žalobkyně dodává, že nijak nerozporuje vyjádření vodohospodářského úřadu o nutnosti ponechat dešťové vody v místě spadu, je však toho názoru, že zasakovací studně mohou být umístěny na jiném místě pozemku stavebníka.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů, které byly uvedeny v kasační stížnosti. Nezjistil přitom vady, jimž by se musel zabývat i bez návrhu (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Klíčovou otázku tohoto řízení tvoří opodstatněnost právní úvahy krajského soudu, zda rozhodnutí žalovaného trpí závažnou vadou ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. spočívající v tom, že správní orgán, v rozporu s principy § 3, § 50 odst. 2 a § 68 odst. 3 správního řádu, vycházel apodikticky ze skutkových zjištění znalce RNDr. Petra Slámy, nezabýval se odlišnými skutkovými tvrzeními žalobkyně a v důsledku toho dostatečně nevypořádal její námitku proti věcné správnosti znaleckého posudku. Zároveň je třeba zdůraznit, že takový postup stěžovatele (žalovaného) se týká vlastnického práva žalobkyně, které může být nesprávným rozhodnutím správních orgánů poškozeno.

[13] Na jedné straně v tomto sporu stojí závěr znaleckého posudku, který na základě určitých skutkových předpokladů konstatuje, že navržený systém vsakování dešťových vod na pozemku sousedícím s pozemkem žalobkyně je kapacitně dostatečný a neohrozí podmáčením sousední pozemky. Na druhé straně stojí námitka žalobkyně, že pro takový závěr chybí dostatečně zjištěný skutkový stav. Žalobkyně tvrdí, že její námitka je podpořena empirickým zjištěním z výkopových prací na sousedním pozemku, které zpochybňují znalecký předpoklad o přítomnosti nepropustné vrstvy rostlého kamene v hloubce 4 m, místo pouhých 40 – 50 cm. Tento rozpor žalobkyně navrhovala odstranit provedením geologických vrtů, což ovšem správní orgány nepovažovaly za potřebné právě s ohledem na vyznění znaleckého posudku.

[14] Napadený rozsudek krajského soudu se nezabýval zkoumáním, zda žalobkyně takto formulovanou námitku uplatnila dříve, než při jednání před krajským soudem dne 15. 12. 2010. Žalovaný ve svém rozhodnutí námitku žalobkyně o ohrožení jejího pozemku podmáčením v důsledku nedostatečného systému vsakování dešťových vod na sousedním pozemku explicitně nevypořádal. Odkazem na znalecký posudek RNDr. Petra Slámy pouze vyvracel oprávněnost námitky, že v důsledku neprovedení půdních sond nebyla zjištěna vsakovací schopnost půdního podloží.

[15] Žalovaný tvrdí, že neměl důvod ani možnost zpochybnit znalecký posudek, vypracovaný kompetentní osobou, jen na základě pouhého tvrzení žalobkyně, že posudek

obsahuje neprokázané skutečnosti. Lze souhlasit s tím, že tento posudek principiálně představuje důvěryhodný a kvalifikovaný podklad pro rozhodnutí správního orgánu, přestože se nejedná se o znalecký posudek ve smyslu § 56 správního řádu. Tento posudek totiž nebyl vyžádán správním orgánem, nýbrž byl předložen účastníkem územního řízení, nicméně hodnotit takový posudek lze jako jiný podklad pro rozhodnutí (jako listinný důkaz, ve smyslu § 50 odst. 2, případně § 52 věta druhá správního řádu – viz také J. Vedral, Správní řád, Komentář, II. vydání, Praha 2006; 2012, BOXA POLYGON, str. 547, 548. Nic to rovněž nemění na tom, že pouze důkazem tohoto druhu bylo možné prokazovat skutečnosti, ke kterým je zapotřebí specifických odborných znalostí, jimiž správní orgán nedisponuje (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2010, č. j. 1 Afs 71/2009 - 113).

[16] Také žalobkyně měla možnost postupovat stejně jako stavebník, tedy opatřit si k dané problematice jiný odborný posudek a předložit jej správnímu orgánu jako důkaz dle § 52 správního řádu. Žalobkyně mohla navrhnout i jiný důkaz k prokázání svých tvrzení. Také tvrdí, že důkazy předložila při ústním jednání před krajským soudem, avšak nelze přehlédnout, že předložila fotografie, ze kterých není patrno *„kdy a kde byly pořízeny"*, jak je uvedeno v protokolu o jednání i v odůvodnění napadeného rozsudku. Žalobkyně se zmiňuje rovněž o dalších poznatcích z výkopových prací na těsně sousedícím pozemku, podporujících její námitku o věcně nesprávných východiscích předmětného znaleckého posudku. Ovšem ani z tohoto tvrzení není zřejmé, zda bylo ve vztahu k předmětné námitce uplatněno dříve, než ve vyjádření žalobkyně ke kasační stížnosti.

[17] Správní řízení je nicméně založeno na zásadě legality a materiální pravdy (§ 2, § 3, § 50 odst. 2, 3 správního řádu). Nelze tak přehlédnout povinnost správního orgánu dosáhnout takové úrovně zjištění stavu projednávané věci, o které nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Pro naplnění této povinnosti musí správní orgán vycházet ze všech údajů a skutečností, které mohou ke správnému zjištění stavu věci přispět. Podklady pro takový postup si správní orgán zásadně opatřuje sám, čemuž neodporuje ani možnost připustit, aby některé podklady opatřil účastník řízení (§ 50 odst. 2 správního řádu). Návrhy účastníků není správní orgán vázán, musí se však se všemi návrhy vypořádat a stejně tak i s námitkami účastníků a jejich vyjádřeními k podkladům rozhodnutí. Jestliže účastník vznese námitku a správní orgán má k dispozici podklady, které relevanci tvrzení námitky podporují, musí být tato námitka vypořádána také s ohledem na uvedené podklady.

[18] Žalovanému byla námitka žalobkyně proti znaleckému posudku RNDr. Petra Slámy, týkající se věcné správnosti údaje o průběhu kamenného podloží na dotčených pozemcích, známá již v průběhu správního řízení. Z dosavadního řízení není zřejmé, zda měl nebo mohl mít k dispozici také podklady, které by námitku žalobkyně podporovaly. Jestliže by totiž byly k dispozici zjištění například z výkopových prací, fakticky zpochybňující předpoklad zmíněného znaleckého posudku o průběhu geologického podloží na konkrétních pozemcích, bylo by povinností správního orgánu se s takovou informací vypořádat, a to případně i doplněním znaleckého posudku. V takovém případě by totiž správní orgán nemohl přehlédnout významný rozpor, který by musel v důsledku aplikace zásady materiální pravdy přesvědčivě vypořádat v odůvodnění rozhodnutí dle § 68 odst. 3 správního řádu, případně důkazní řízení doplnit.

[19] I kdyby však žalovaný uvedené podklady k dispozici neměl, nic by to neměnilo na jeho povinnosti každou námitku žalobkyně v odůvodnění rozhodnutí vypořádat způsobem, který předpokládá § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobkyně po celou dobu správního řízení poukazovala na existující riziko podmáčení jejích pozemků v důsledku toho, že geologický profil pozemků je jiný, než uvádí citovaný znalecký posudek, a tudíž také navržené stavební řešení k zachycení dešťových vod je nedostatečné. V takovém případě nelze považovat námitku za vypořádanou odkazem na posudek, jehož závěr je právě v daném směru předmětem pochybností. Z takového odkazu žalovaného skutečně nelze zodpovědně usuzovat, zda posudek opravdu vycházel jen z obecných poznatků odborné literatury nebo také z konkrétního průzkumu dotčených pozemků. K řádnému vypořádání námitky žalobkyně bylo zapotřebí doplnit důkazní řízení třeba výslechem znalce, případně důkazy, jejichž potřeba by z doplněného řízení vyplynula, a zjištění v odůvodnění rozhodnutí srozumitelně uvést. Takovým způsobem by pravdivost předmětného konstatování znaleckého posudku mohla být důvěryhodně prověřena. Teprve pak by bylo možné považovat uvedenou námitku žalobkyně za vypořádanou ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu.

[20] Krajský soud tedy existenci důvodu dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro zrušení rozhodnutí žalovaného *„proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění“*, konstatoval věcně správně. Vzhledem k uvedeným principům řízení podle správního řádu musí být řízení před správním orgánem v naznačeném směru doplněno a teprve poté lze ve věci rozhodnout. V následujícím řízení je správní orgán vázán názorem krajského soudu - § 78 odst. 5 s. ř. s.

[21] Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tedy rovněž není důvodný. Vzhledem k tomuto závěru Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

[22] O nákladech řízení tento soud rozhodl dle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Hlediskem, určujícím právo účastníka na náhradu nákladů je procesní úspěch v řízení. Žalovaný právo na náhradu nákladů nemá, neboť v řízení nebyl úspěšný. Naproti tomu žalobkyni takové právo přísluší, neboť v řízení procesně úspěšná byla. Její náklady tvoří odměna za právní zastoupení advokátem. Jedná se o částku za 1 úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), spočívající ve vyjádření ke kasační stížnosti. Za jeden takový úkon přísluší částka 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu] a 300 Kč náhrady hotových výdajů [§ 13 odst. 3 advokátního tarifu], celkově se jedná o částku 2400 Kč. Právní zástupce žalobkyně náklady řízení o kasační stížnosti nevyúčtoval a nedoložil, že by byl plátcem DPH. Ze spisu je ovšem nesporné, že specifikovaný úkon vykonal, a to v souvislosti s obhajobou zájmů žalobkyně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2012

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu